

Pravna struka - Bugarska

Na ovoj stranici možete pronaći informacije o pravnim zanimanjima u Bugarskoj.

[Pravna zanimanja: uvod](#)

[Državni odvjetnici](#)

[Istražitelji](#)

[Suci](#)

[Organizacija pravnih zanimanja: Odvjetnici](#)

[Javni bilježnici](#)

[Ostala pravna zanimanja](#)

Pravna zanimanja: uvod

Glavna pravna zanimanja u Bugarskoj su: **državni odvjetnik, istražitelj, sudac, odvjetnik, javni bilježnik, privatni sudski izvršitelj, državni sudski izvršitelj i zemljišnoknjižni sudac**. Uređena su Ustavom Republike Bugarske i Zakonom o pravosudnom sustavu.

Državni odvjetnici

Organizacija

Državnoodvjetničku službu u Republici Bugarskoj čine Glavni državni odvjetnik, Vrhovno kasacijsko državno odvjetništvo, Vrhovno upravno državno odvjetništvo, Nacionalna istražna služba, žalbena državna odvjetništva, Specijalizirano žalbeno državno odvjetništvo, Vojno žalbeno državno odvjetništvo, regionalna državna odvjetništva, Specijalizirano državno odvjetništvo, regionalna vojna državna odvjetništva i okružna državna odvjetništva. Unutar strukture regionalnih državnih odvjetništava djeluju regionalni istražni odjeli, a unutar strukture Specijaliziranog državnog odvjetništva djeluje Istražni odjel. Regionalna državna odvjetništva imaju upravne odjele čiji državni odvjetnici sudjeluju u postupcima u upravnim predmetima.

Državnoodvjetnička služba jedinstvena je i centralizirana. Svim državnim odvjetnicima i istražiteljima nadređen je Glavni državni odvjetnik. Svaki državni odvjetnik odgovara svojem nadređenom državnom odvjetniku, a svim državnim odvjetnicima i istražiteljima nadređen je upravni čelnik odgovarajućeg državnog odvjetništva. Vojni državni odvjetnici i istražitelji u obavljanju svojih dužnosti neovisni su od vojnih tijela.

Glavnog državnog odvjetnika na razdoblje od sedam godina imenuje (i razrješuje) predsjednik Republike Bugarske na prijedlog [Vrhovnog sudbenog vijeća \(Vissh Sadeben Savet\)](#) (VSS) i on ne može biti ponovno imenovan.

Državni se odvjetnici imenuju, napreduju, raspoređuju na niža državnoodvjetnička mjesta, premještaju i razrješuju odlukom Vrhovnog sudbenog vijeća.

U nastavku teksta navedena su državnoodvjetnička mjesta i iskustvo potrebno za njih:

- državni odvjetnik pri Vrhovnom kasacijskom državnom odvjetništvu i državni odvjetnik pri Vrhovnom upravnom državnom odvjetništvu – najmanje 12 godina staža u pravnoj struci,
- državni odvjetnik pri Žalbenom državnom odvjetništvu, državni odvjetnik pri Vojnom žalbenom državnom odvjetništvu i državni odvjetnik pri Specijaliziranom žalbenom državnom odvjetništvu – najmanje deset godina staža u pravnoj struci, ali za državnog odvjetnika pri Specijaliziranom žalbenom državnom odvjetništvu potrebno je najmanje 12 godina staža, od čega najmanje osam godina na mjestu državnog odvjetnika ili istražitelja,
- državni odvjetnik pri regionalnom državnom odvjetništvu, državni odvjetnik pri regionalnom vojnom državnom odvjetništvu, državni odvjetnik pri Specijaliziranom državnom odvjetništvu – najmanje osam godina staža u pravnoj struci, ali za državnog odvjetnika pri Specijaliziranom državnom odvjetništvu potrebno je najmanje deset godina staža, od čega najmanje pet godina na mjestu državnog odvjetnika ili istražitelja,
- državni odvjetnik pri okružnom državnom odvjetništvu – najmanje tri godine staža u pravnoj struci,
- državni odvjetnik početnik – prethodno iskustvo nije potrebno.

Na temelju pozitivne sveobuhvatne ocjene obavljanja dužnosti, državni se odvjetnici nakon pet godina dužnosti trajno imenuju odlukom Vrhovnog sudbenog vijeća.

Uloga i dužnosti

Glavni državni odvjetnik na čelu je Državnog odvjetništva te izdaje upute i smjernice za rad državnoodvjetničke službe. Zajedno s pomoćnicima ministara i državnim institucijama osniva specijalizirane međuresorne jedinice radi pružanja pomoći u istragama koje prema posebnim postupovnim smjernicama vodi državni odvjetnik kojeg imenuje Glavni državni odvjetnik. Glavni državni odvjetnik može uputiti predmete Ustavnom sudu.

Državni odvjetnik vodi istragu kao tužitelj koji nadzire istragu. On može uložiti prigovor ili zatražiti ukidanje ili izmjene nezakonitih mjera u zakonski propisanim rokovima i uvjetima. Državni odvjetnik može obustaviti provedbu određene mjere dok nadležno tijelo ne razmotri uloženi prigovor. Na sve akte i spise državnog odvjetništva može se uložiti žalba neposredno nadređenom državnom odvjetništvu, osim ako podliježu sudskoj kontroli. Nadređeni državni odvjetnik ili državni odvjetnik iz nadređenog državnog odvjetništva može poduzeti radnje koje su u nadležnosti nižeg državnog odvjetnika te može u pisanom obliku obustaviti ili opozvati njegove odluke u predmetima koji su određeni zakonom.

U obavljanju svojih dužnosti državni su odvjetnici neovisni i postupaju u skladu sa zakonima. Politički neutralni, oni svoje odluke temelje na pravu i dokazima prikupljenima u predmetima na kojima rade, vođeni svojom savješću i svojim uvjerenjima.

Više informacija možete pronaći na internetskoj stranici [Državnog odvjetništva Republike Bugarske \(Prokuraturata na Republika Bulgaria\)](#).

Udruga državnih odvjetnika u Bugarskoj dobrovoljno je, nepolitičko udruženje pravnika koji rade ili su radili u državnoodvjetničkom sustavu te zemlje. Udruga nastoji povezati državne odvjetnike iz cijele zemlje te im osigurati forum za dobivanje potrebnih informacija i razmjenu mišljenja o pitanjima koja se odnose na rad državnih odvjetnika te proširiti mrežu međunarodnih kontakata državnih odvjetništava i državnih odvjetnika. Više informacija možete pronaći na internetskoj stranici Udruge: <http://apb.prb.bg/>.

Istražitelji

U skladu sa Zakonom o sudstvu, istražitelji u Republici Bugarskoj imaju status sudaca i državnih odvjetnika.

Istražna su tijela Nacionalna istražna služba (NSIS), regionalni istražni odjeli pri regionalnim državnim odvjetništvima i istražni odjel pri Specijaliziranom državnom odvjetništvu. Istražni odjel pri Državnom odvjetništvu Grada Sofije ima status regionalnog istražnog odjela.

Nacionalnom istražnom službom upravlja Glavni državni odvjetnik, bilo izravno ili posredstvom ravnatelja Službe, koji u svrhu istraga zamjenjuje Glavnog državnog odvjetnika. Ravnatelj Nacionalne istražne službe odgovoran je za administrativno i organizacijsko upravljanje istražiteljima i osobljem NIS-a te daje metodološke smjernice istražiteljima iz regionalnih istražnih službi koje djeluju pri regionalnim državnim odvjetništvima.

Regionalni istražni odjeli pri regionalnim državnim odvjetništvima i istražni odjel pri Specijaliziranom državnom odvjetništvu sastavljeni su od istražitelja.

Istražitelji iz regionalnih istražnih odjela regionalnih državnih odvjetništava i istražitelji iz istražnog odjela Specijaliziranog državnog odvjetništva pokreću istrage u predmetima koje im dodjeljuje čelnik odgovarajućeg državnog odvjetništva.

U obavljanju svojih zadaća koje se odnose na kaznene postupke istražna tijela postupaju prema uputama državnog odvjetnika i pod njegovim nadzorom.

Nalozi koje istražitelji izdaju tijekom istrage obvezujući su za sva državna tijela, pravne subjekte i građane.

Suci

Suci se u Bugarskoj imenuju, promiču, raspoređuju na niža sudačka mjesta, premještaju i razrješuju odlukom Vrhovnog sudbenog vijeća.

Organizacija

Za suce koji imaju za to potrebno iskustvo postoje sljedeća mjesta:

- sudac Vrhovnog kasacijskog suda i sudac Vrhovnog upravnog suda – najmanje 12 godina staža u pravnoj struci,
- sudac žalbenog suda, sudac vojnog žalbenog suda, sudac Žalbenog specijaliziranog kaznenog suda – najmanje deset godina staža u pravnoj struci, ali za suca Žalbenog specijaliziranog kaznenog suda potrebno je najmanje 12 godina staža, od čega najmanje osam godina na mjestu suca u kaznenim predmetima,
- sudac regionalnog suda, sudac upravnog suda, sudac vojnog suda, sudac Specijaliziranog kaznenog suda – najmanje osam godina staža, ali za suca Specijaliziranog kaznenog suda potrebno je najmanje deset godina staža, od čega najmanje pet godina na mjestu suca u kaznenim predmetima,
- sudac okružnog suda – najmanje tri godine staža,
- sudac početnik – prethodno iskustvo nije potrebno.

Na temelju pozitivne sveobuhvatne ocjene obavljanja sudačke dužnosti, suci se nakon pet godina na sudačkoj dužnosti trajno imenuju odlukom Vrhovnog sudbenog vijeća.

Uniju sudaca Bugarske (SSB) u Sofiji je 28. ožujka 1997. osnovalo 30 članova osnivača, uključujući suce Vrhovnog kasacijskog suda te suce regionalnih i okružnih sudova iz cijele zemlje.

Unija sudaca Bugarske naslijedila je Uniju bugarskih sudaca osnovanu 1919., koja je djelovala do 1945. kao neslužbena strukovna organizacija koja je povezivala sudačku zajednicu radi zaštite njezinih strukovnih interesa, rasprava o njezinim problemima i pronalasku rješenja.

Više informacija možete pronaći na internetskoj stranici [Unije sudaca Bugarske](#) (*Sayuzat na Sadiite v Bulgaria*).

Udruga bugarskih sudaca osnovana je kako bi se građanima osigurali pravičnost, transparentnost i pristup pravosuđu.

Unutar pravosudnog sustava Udruga djeluje u skladu s ustavnim i zakonskim odredbama slijedeći istovremeno pravila profesionalne etike. Više informacija možete pronaći na internetskoj stranici Udruge bugarskih sudaca – <http://www.judgesbg.org/bg/>.

Uloga i dužnosti

Unija sudaca Bugarske sastavlja spise, uključujući one o stegovnim postupcima protiv sudaca, posreduje u sporovima između sudaca i drugih državnih službenika, pruža pomoć zakonodavnom tijelu tijekom zakonodavnog postupka, vodi evidenciju i izdaje svoj list.

Sudački i državnoodvjetnički pomoćnici

Sudački pomoćnici zaposleni su u regionalnim i upravnim sudovima, žalbenim sudovima, Vrhovnom kasacijskom sudu i Vrhovnom upravnom sudu.

Državnoodvjetnički pomoćnici rade u regionalnim i žalbenim državnim odvjetništvima, Vrhovnom kasacijskom državnom odvjetništvu i Vrhovnom upravnom državnom odvjetništvu.

Osobe koje ispunjavaju uvjete propisane za mjesto suca, državnog odvjetnika ili istražitelja i koje su bile uspješne na natječaju za pravosudne službenike imenuju se sudačkim ili državnoodvjetničkim pomoćnicima.

Sudačke pomoćnike imenuje ravnatelj nadležnog suda. Državnoodvjetničke pomoćnike imenuje Glavni državni odvjetnik ili ravnatelj nadležnog državnog odvjetništva.

Organizacija pravnih zanimanja: Odvjetnici

Odvjetnici

U Bugarskoj je odvjetništvo zanimanje uređeno Ustavom. Odvjetnici mogu biti isključivo osobe koje su položile odgovarajuću prisegu i koje su upisane u imenik odvjetničke komore. Svaki sudski okrug regionalnog suda ima svoju odvjetničku komoru. Tim odvjetničkim komorama nadređeno je Vrhovno odvjetničko vijeće sa sjedištem u Sofiji. Status, prava i obveze odvjetnika uređeni su bugarskim Zakonom o odvjetništvu.

Vrhovno odvjetničko vijeće je pravni subjekt koji obuhvaća predstavnike odvjetničkih komora, pri čemu jedan predstavnik zastupa 40 odvjetnika.

Vrhovno odvjetničko vijeće saziva Opću skupštinu bugarskih odvjetnika, organizira njezine sastanke, provodi njezine odluke, priprema izvješća i podnosi ih Općoj skupštini, određuje ulazne i godišnje odvjetničke članarine, izdaje pravilnike u skladu sa Zakonom o odvjetništvu, odlučuje o žalbama protiv nezakonitih odluka općih skupština odvjetničkih komora i o žalbama koje se odnose na zakonitost izbora odvjetničkih vijeća, odlučuje o žalbama i prigovorima protiv odluka odvjetničkih vijeća o primanju odvjetničkih vježbenika te o žalbama protiv odluka o odbijanju upisivanja u imenik odvjetnika, osigurava i utvrđuje sredstva za rashode povezane s poslovanjem Vrhovnog nadzornog odbora i Vrhovnog stegovnog suda.

Vrhovno odvjetničko vijeće vodi imenik odvjetnika, jedan za mlađe odvjetnike i odvjetničke urede i jedan za strane odvjetnike koji imaju pravo zastupanja pred bugarskim sudovima kao odvjetnici branjenika.

Pravna baza podataka

Više informacija možete pronaći na internetskoj stranici [Vrhovnog odvjetničkog vijeća \(Visshiyat Advokatski Svet\)](#).

Javni bilježnici

Organizacija

Javni bilježnik je osoba koju imenuje država za obavljanje javnobilježničkih poslova propisanih zakonom. U obavljanju svojih dužnosti javni bilježnik je neovisan i mora postupati isključivo u skladu sa zakonom. Ministar pravosuđa nadzire poslove svih javnih bilježnika povezane s poštovanjem zakona i statuta Javnobilježničke komore.

Na status, prava i obveze javnih bilježnika primjenjuje se bugarski Zakon o javnim bilježnicima i javnom bilježništvu.

Uloga i dužnosti

[Javnobilježnička komora \(Notarialnata Kamara\)](#) organizacija je javnih bilježnika u Republici Bugarskoj koja je osnovana Zakonom o javnim bilježnicima i javnom bilježništvu. Svi su javni bilježnici članovi Javnobilježničke komore, koja ima pravnu osobnost, a sjedište joj je u Sofiji.

Upravna su tijela Javnobilježničke komore Opća skupština, Javnobilježničko vijeće, Nadzorni odbor i Stegovni odbor. Javnobilježničku komoru zastupa predsjednik Javnobilježničkog vijeća.

Javnobilježnička komora organizira javnobilježničke poslove i pruža podršku u obavljanju tih poslova, štiti i promiče ugled struke te održava odnose s međunarodnim organizacijama koje se bave sličnim aktivnostima.

Više informacija možete pronaći na internetskoj stranici [Javnobilježničke komore \(Notarialnata Kamara\)](#).

Ostala pravna zanimanja

Privatni sudski izvršitelji

Privatni sudski izvršitelj je osoba na koju država prenosi ovrhu privatnih tužbenih zahtjeva i naplatu javnih potraživanja. Područje na kojem privatni sudski izvršitelj obnaša svoju dužnost odgovara mjesnoj nadležnosti odgovarajućeg regionalnog suda.

Misija Komore privatnih sudskih izvršitelja je promicati struku i unaprijediti ovršni postupak u Bugarskoj, istodobno pružajući podršku svojim članovima i štiteći javni interes.

Pravna baza podataka

☞ **Komora privatnih sudskih izvršitelja** (*Kamarata na Chastnite Sadebni Izpalniteli*) vodi registar privatnih sudskih izvršitelja.

Registar je javan i može mu se pristupiti na internetskoj stranici Komore. Svatko ima pravo na uvid u registar i dobivanje izvadaka iz njega (Zakon o privatnim sudskim izvršiteljima).

Privatni sudski izvršitelji dužni su podnijeti Ministarstvu pravosuđa polugodišnje i godišnje izvješće na čijoj osnovi ministar pravosuđa gradi, održava i razvija informacijski sustav sudskih ovrha. Ministarstvo pravosuđa naplaćuje naknadu za upotrebu informacijskog sustava u skladu s popisom naknada koji odobrava Vijeće ministara. Službeni pristup informacijskom sustavu besplatan je za državna tijela, tijela lokalne vlasti i uprave te za osobe koje obnašaju javne dužnosti.

Državni sudski izvršitelji

Državni sudski izvršitelji provode naplatu potraživanja na temelju privatnih tužbenih zahtjeva. Država može prenijeti na državne sudske izvršitelje i zadaću naplate javnih potraživanja u posebnim slučajevima koji su određeni zakonom.

O broju državnih sudskih izvršitelja odlučuje ministar pravosuđa.

Na okružnim sudovima na kojima nema državnih sudskih izvršitelja njihove zadaće obavlja okružni sudac kojeg imenuje predsjednik nadležnog suda, o čemu se obavješćuje ministar pravosuđa.

Državne sudske izvršitelje imenuje ministar pravosuđa na temelju natječaja. Ministar pravosuđa može raspisati natječaj na prijedlog predsjednika okružnog suda.

☞ **Bugarska udruga državnih sudskih izvršitelja** (*Asotsiatsiyata na Darzhavnite Sadebni Izpalniteli v Bulgaria*) neovisna je i dobrovoljna strukovna organizacija koja brani strukovne, intelektualne, kulturne, društvene i materijalne interese državnih sudskih izvršitelja u Bugarskoj, istodobno promičući struku i pridonoseći rastu njezina ugleda u državi i društvu.

Pravna baza podataka

☞ **Registru državnih sudskih izvršitelja** (*Registarat na Darzhavnite Sadebni Izpalniteli*) može se pristupiti i na internetskoj stranici Udruge državnih sudskih izvršitelja.

Zemljišnoknjižni suci

Zemljišnoknjižni suci obnašaju svoje dužnosti na okružnim sudovima kako slijedi u nastavku teksta.

Oni nalažu ili odbijaju upise, prijenose i brisanja iz imovinskog registra te odlučuju hoće li se izdati izvaci i potvrde; obavljaju javnobilježničke i druge poslove propisane zakonom. Zemljišnoknjižni suci mogu obnašati svoju dužnost jedino u svojem okrugu.

O broju zemljišnoknjižnih sudaca odlučuje ministar pravosuđa.

Na okružnim sudovima na kojima nema zemljišnoknjižnog suca ili zemljišnoknjižni sudac ne može obnašati svoju dužnost, tu dužnost obnaša okružni sudac, o čemu se obavješćuje ministra pravosuđa.

Ministar pravosuđa može prenijeti dužnost zemljišnoknjižnog suca na državnog sudskog izvršitelja na istome sudu.

Zemljišnoknjižne suce imenuje ministar pravosuđa na temelju natječaja. Ministar pravosuđa može raspisati natječaj na prijedlog predsjednika okružnog suda.

Bugarska udruga zemljišnoknjižnih sudaca neovisna je i dobrovoljna strukovna organizacija koja brani strukovne, intelektualne, kulturne, društvene i materijalne interese zemljišnoknjižnih sudaca u Bugarskoj, istodobno promičući struku i pridonoseći rastu njezina ugleda u državi i društvu. Više informacija možete pronaći na internetskoj stranici Udruge: ☞ <http://www.basv.free.bg/>

Više informacija o sudskom osoblju možete pronaći [ovdje](#).

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 17/12/2018